

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2026
ΤΕΥΧΟΣ 44

ΑΝΔΡΑΣ ΜΕΤΑΔΟΣΗ

Ενημερωτικό Δελτίο
του Μ.Ε.Τ. Π.Π.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

- **Επιφυλλίδα**σελ. 3
- **Ανα – ΜΕΤ – άδοση: Συμβαίνει στο χώρο των μουσείων**σελ. 4-6
" Ψηφίσματα ICOM 2025 "
- **Ανα – ΜΕΤ – άδοση: Η Δράση του μήνα**σελ. 7
" Πλαστικά στη θάλασσα; Οι λύσεις στην ξηρά! Περιοδική Έκθεση
στο ΜΕΤ Π.Π. "
- **Ανα – ΜΕΤ – άδοση: Ο χρόνος που πέρασε στο Μ.Ε.Τ.**σελ. 8
" Ευρωπαϊκή Ημέρα Ακαδημαϊκής Κληρονομιάς 2025
The unexpected / Το Απρόσμενο στα Πανεπιστημιακά Μουσεία "
- **Ανα –ΜΕΤ – άδοση: Κάποτε στην Επιστήμη, σήμερα στο Μουσείο**σελ. 9-10
" Tara Oceans: Ένα ταξίδι γνώσης στον αόρατο κόσμο των ωκεανών "
- **Ανα – ΜΕΤ – άδοση: Προσεχώς στο Μ.Ε.Τ.**σελ. 11
- **Σύλλογος Φίλων Μ.Ε.Τ.**σελ.11
- **Συντελεστές**σελ.12
- **Στοιχεία Επικοινωνίας**σελ.12

Διεθνές Συνέδριο

Ετήσια Συνάντηση
Επιτροπής Πανεπιστημιακών Μουσείων-UMAC
Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων-ICOM

UMAC ICOM
international committee
for university museums
and collections

**"Τα Πανεπιστημιακά Μουσεία
ως φορείς Αειφόρου Ανάπτυξης"**

12-16 Οκτωβρίου 2026

ICOM
Ελλάδα

ΣΤΟ:

**Μουσείο Επιστημών & Τεχνολογίας
Πανεπιστημίου Πατρών**

Ιωάννης Ηλιόπουλος
Καθηγητής, Τμήμα Γεωλογίας
Διευθυντής Μουσείου Επιστημών και Τεχνολογίας
Πανεπιστήμιο Πατρών

Ψηφίσματα ICOM 2025

Τα Ψηφίσματα του ICOM αποτελούν έγγραφο αναφοράς για τα τρία χρόνια που ακολουθούν κάθε Γενική Συνδιάσκεψη, καθορίζουν τις κατευθύνσεις και τις πολιτικές του, ασχολούνται με τις τρέχουσες παγκόσμιες προκλήσεις και προωθούν τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές εντός της μουσειακής κοινότητας.

Η Επιτροπή Ψηφισμάτων του ICOM συστήνεται ad hoc κάθε τρία χρόνια, μερικούς μήνες πριν από τη Γενική Συνδιάσκεψη για να εξετάσει, να ενοποιήσει και να υποβάλλει τα ψηφίσματα στη Γενική Συνέλευση. Η Επιτροπή διασφαλίζει τη συμμόρφωση των ψηφισμάτων με το καταστατικό, τον εσωτερικό κανονισμό, το στρατηγικό σχέδιο, τις αποστολές και τις αξίες του ICOM καθώς και το θέμα της Γενικής Συνδιάσκεψης.

Σύμφωνα με τη διαδικασία διορισμού, το Διοικητικό Συμβούλιο του ICOM, κατά τη 174η Συνεδρίασή του στις 2-3 Δεκεμβρίου 2024, τοποθέτησε τα παρακάτω άτομα στη φετινή Επιτροπή Ψηφισμάτων: Πρόεδρος: Πηνελόπη Θεολόγη-Γκούτη (ICOM Ελλάδας) Μέλη: Marco Antonio CHAVEZ AGUAYO (ICOM Μεξικού), Mohsen GHANOONI (ICOM Ιράν), Omar IDTNAINE (ICOM Μαρόκου), Gaoli LIU (ICOM Ιαπωνίας), Astghik MARABYAN (ICOM Αρμενίας), Zahida QUADRI (ICOM Πακιστάν), Agathe SANON (ICOM Μπουρκίνα Φάσο), Mark SWINEY (ICOM ΗΠΑ) Laura ZANI (ICOM Ελβετίας)

Ο ρόλος της Επιτροπής Ψηφισμάτων περιλαμβάνει τέσσερα στάδια:

- 1) Συλλογή προτάσεων Εθνικών & Διεθνών Επιτροπών, Περιφερειακών Ενώσεων και Συνεργαζόμενων Επιτροπών που πληρούσαν τις προϋποθέσεις μετά από πρόσκληση που απεστάλη τον Δεκέμβριο 2024 και παρέμεινε ανοιχτή έως τις 14 Μαρτίου 2025.
- 2) Εξέταση, ομαδοποίηση, ενοποίηση και επικύρωση προτάσεων ψηφισμάτων έως τις 19 Μαΐου 2025.
- 3) Παρουσίαση προτεινόμενων σχεδίων Ψηφισμάτων στην 98η σύνοδο Συμβουλευτικού Συμβουλίου, τον Ιούνιο 2025.
- 4) Οριστικοποίηση των Ψηφισμάτων, από την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια του Συμβουλευτικού Συμβουλίου. Η περίοδος υποστήριξης των Ψηφισμάτων από άλλες Επιτροπές άνοιξε από τις 20 Αυγούστου έως τις 20 Σεπτεμβρίου 2025.

Τα Ψηφίσματα υποβλήθηκαν σε ψηφοφορία στην 40η Τακτική Γενική Συνέλευση του ICOM στις 14 Νοεμβρίου 2025. Εγκρίθηκαν με ποσοστά που ξεπερνούν το 93% και για κάποια Ψηφίσματα αγγίζουν το 99%. Μετά την ψήφισή τους, δεσμεύουν τις αποφάσεις των οργάνων και των αρχών του ICOM. Η εφαρμογή τους εποπτεύεται από το Εκτελεστικό Συμβούλιο με υποστήριξη της Γραμματείας και των φορέων του ICOM για τα τρία χρόνια που ακολουθούν.

Στην Επιτροπή Ψηφισμάτων υποβλήθηκαν δεκαέξι προτάσεις για ψηφίσματα από οκτώ Εθνικές Επιτροπές, πέντε Διεθνείς, δύο Περιφερειακές Ενώσεις και μια Συνεργαζόμενη Επιτροπή. Η Επιτροπή Ψηφισμάτων, αφού εξέτασε τις προτάσεις και ομαδοποίησε τις δεκατρείς προτάσεις που κρίθηκαν επιλέξιμες, συνέστησε τις ακόλουθες τέσσερις υποομάδες εργασίας για την ανάπτυξη των Ψηφισμάτων: 1.Υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά 2. Νέες τεχνολογίες 3.Ενδυνάμωση των νέων 4.Άλλα θέματα (αποαποικιοποίηση, κλιματική αλλαγή κ.ά.).

Κάθε υποομάδα συνένωσε τις προτάσεις Ψηφισμάτων, κατά το δυνατόν, οργάνωσε συναντήσεις με αρμόδια όργανα του ICOM για να συζητήσει τη συγχώνευση και το περιεχόμενο των προτάσεων, συνεργάστηκε με τα αρμόδια όργανα του ICOM για να βελτιώσει το σχέδιο Ψηφίσματος σύμφωνα με το πνεύμα των προτάσεων που υποβλήθηκαν κατά την πρόσκληση και τελικά ολοκλήρωσε το σχέδιο Ψηφίσματος. Τελικά, προτάθηκαν προς ψήφιση έξι σχέδια που παρουσιάζονται περιληπτικά.

Ψήφισμα αρ. 1 «Ενδυνάμωση των μελλοντικών γενεών μέσω της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και της μνήμης»

Συντάχθηκε με βάση προτάσεις ψηφισμάτων των ICOM Περού και Ιαπωνίας

Υποστηρίχθηκε από: Εθνικές Επιτροπές Γκαμπόν, Μποτσουάνας, Νέας Ζηλανδίας και Σουηδίας και προτείνει τη(ν):

- Διατήρηση και μετάδοση της μνήμης με στόχο την προώθηση της ειρήνης και της δικαιοσύνης, μέσω της τεκμηρίωσης και ανταλλαγής μαρτυριών επιζώντων και ιστοριών που σχετίζονται με συγκρούσεις, αποικιοκρατία και πυρηνικά τραύματα.

- Ενδυνάμωση αυτόχθονων πληθυσμών-κοινοτήτων, μέσω εντοπισμού, τεκμηρίωσης και μετάδοσης της άυλης κληρονομιάς με σεβασμό στα δικαιώματα και τον αυτοπροσδιορισμό.

- Αξιοποίηση ψηφιακής καινοτομίας προωθώντας τη χρήση τεχνολογιών με στόχο την προσβασιμότητα της μνήμης και της κληρονομιάς επιτόπου και εξ αποστάσεως.
- Προώθηση των μουσείων ως ασφαλών χώρων διαλόγου, προβληματισμού και διαγενεακών ανταλλαγών χωρίς αποκλεισμούς με συμμετοχή των νέων και των περιθωριοποιημένων ατόμων.
- Ενίσχυση της συνεργασίας αυτόχthonων κοινοτήτων, επιζώντων και οργανισμών που συνδέονται με τη μνήμη, μέσω συμμετοχικών συμπράξεων επιτροπών ICOM.
- Υποστήριξη πολιτικών ενθάρρυνσης της δημόσιας χρηματοδότησης και των πολιτικών διατήρησης της άυλης κληρονομιάς και μνήμης ως θεμέλιο της πολυμορφίας και εδραίωσης της ειρήνης.

Ψήφισμα αρ. 2 «Προστασία των μουσειακών συλλογών και υποστήριξη των επαγγελματιών των μουσείων σε περιόδους κρίσης»

Συντάχθηκε με βάση προτάσεις ψηφίσματος από ICOM Τσεχίας και Αφρικής.

Υποστηρίχθηκε από τις: Εθνικές Επιτροπές Αυστραλίας, Αυστρίας, Γαλλίας, Γουατεμάλας, Ισπανίας, Μπουρκίνα Φάσο, Νέας Ζηλανδίας και Σουηδίας, τις περιφερειακές Ενώσεις Ευρώπης και Βορρά και τη Διεθνή Επιτροπή CIMAM. Πρόκειται για την:

- Ενίσχυση της τεκμηρίωσης συλλογών, τη διατήρηση ενημερωμένων καταλόγων σε διαφορετικές μορφές, αποθηκευμένους σε διάφορα μέρη για διασφάλιση της ανθεκτικότητας.
- Υποστήριξη ιδρυμάτων πληγέντων από την κρίση, ενθαρρύνοντας την παροχή τεχνικής βοήθειας και συμβολή στην ψηφιοποίηση συλλογών σε περιοχές συγκρούσεων.
- Διατήρηση της απειλούμενης πολιτιστικής κληρονομιάς τονίζοντας την ανάγκη τεκμηρίωσης όλων των μορφών της πριν την εμφάνιση του κινδύνου.
- Προώθηση της πρόσβασης και της έρευνας προέλευσης, μέσω ανοιχτής πρόσβασης τμημάτων καταλόγων, με στόχο την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης και διευκόλυνση της ανάκτησης.
- Διασφάλιση επαγγελματικής συνέχειας μέσω συμπερίληψης επαγγελματιών μουσείων σε κατάσταση κρίσης και συμμετοχής σε ανταλλαγή γνώσεων εξ αποστάσεως.
- Ενίσχυση του παγκόσμιου συντονισμού προτρέποντας τους φορείς του ICOM, τις εθνικές αρχές και τους διεθνείς εταίρους σε ανάληψη κοινής δράσης για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ψήφισμα αρ. 3 «Προσαρμογή των μουσείων σε ένα δίκαιο, ηθικό και βιώσιμο ψηφιακό μέλλον χάρη στις νέες τεχνολογίες»

Συντάχθηκε με βάση προτάσεις ψηφίσματος από AVICOM, SUSTAIN, ICOM Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων και Ιράν.

Υποστηρίχθηκε από τις: Εθνικές Επιτροπές Αυστραλίας, Βραζιλίας, Γουατεμάλας, Ισλανδίας, Ιταλίας, Φινλανδίας και Διεθνείς CIMAM και COMMS. Πρόκειται για την/τον:

- Υποστήριξη της ψηφιακής ισότητας μέσω της προώθησης της ισότιμης πρόσβασης σε ψηφιακές υποδομές, δεξιότητες & ανοιχτές τεχνολογίες σε όλες τις περιοχές και κοινότητες.
- Ενίσχυση των ικανοτήτων και της ευαισθητοποίησης σε θέματα ηθικής μέσω κατάρτισης στις ψηφιακές δεξιότητες και ηθική χρήση των τεχνολογιών, ιδίως για τα μουσεία με λίγους πόρους.
- Καθορισμό των κατευθύνσεων ηθικής διακυβέρνησης μέσω μιας ομάδας εργασίας για την ψηφιακή ηθική σε σχέση με τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης και την καθοδήγηση μιας υπεύθυνης, ψηφιακής μεταμόρφωσης των μουσείων.
- Προώθηση της βιωσιμότητας/ανθεκτικότητας μέσω της ενθάρρυνσης περιβαλλοντικών, φιλικών ψηφιακών πρακτικών και ισχυρών ψηφιακών ανηγράφων ασφαλείας για αντιμετώπιση στις κρίσεις και μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος.
- Ενίσχυση των πρακτικών ένταξης μέσω ψηφιακών εργαλείων προσαρμοσμένων στην κουλτούρα και την κοινότητα, ιδίως για τους αυτόχθονες και τους περιθωριοποιημένους πληθυσμούς.
- Επένδυση στην παγκόσμια συνεργασία μέσω της ανάπτυξης κοινών πλατφορμών καθοδήγησης, ανταλλαγής γνώσεων και διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς από τις κοινότητες.

Συμβαίνει στο χώρο των Μουσείων

Ψήφισμα αρ. 4 «Ενδυνάμωση των μουσείων για την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, χάρη στους νέους, μέσω της κοινωνικής ένταξης και της δράσης για το κλίμα»

Συντάχθηκε με βάση προτάσεις ψηφισμάτων από ICOFOM και Hands On!-Διεθνή Ένωση για τα Παιδιά στα Μουσεία.

Υποστηρίζεται από τις: Εθνικές Επιτροπές Ελλάδας, Ιταλίας, Ιρλανδίας, Κατάρ, Μποτσουάνας, Μπαρμπάντος & Φινλανδίας. Πρόκειται για την:

- Αναγνώριση του ρόλου των παιδιών και των νέων ως κινητήρια δύναμη για την κλιματική δράση, την καινοτομία και την κοινωνική ένταξη.
- Ευθυγράμμιση με τους Στόχους της Αειφόρου Ανάπτυξης υποστηρίζοντας την προώθησή τους από τα μουσεία μέσω πρωτοβουλιών συμπεριληπτικής εκπαίδευσης, ισότητας & βιωσιμότητας.
- Δημιουργία χώρων ένταξης σε μουσεία που εστιάζουν στους νέους προσφέροντας ασφαλή περιβάλλοντα και ενισχύοντας τη συμμετοχή και τον διαγενεακό διάλογο.
- Υποστήριξη πρωτοβουλιών νέων σε δράσεις για το κλίμα συνδέοντας την ανθεκτικότητα στο κλίμα με τη διατήρηση της πολιτιστικής και οικολογικής γνώσης.
- Προώθηση της πρόσβασης και ισότητας εξασφαλίζοντας πόρους και οικονομική ισότητα των μουσείων για εξυπηρέτηση ευάλωτων, μειονεκτούντων και απομονωμένων κοινοτήτων.
- Ενίσχυση των μουσείων που απευθύνονται σε παιδιά, ενθαρρύνοντας την καινοτομία, την ευαισθητοποίηση και την ισχυρή διακυβέρνηση για μάθηση παιδιών και οικογενειών.

Ψήφισμα αρ. 5 «Ενδυνάμωση της ετοιμότητας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στα μουσεία και προώθηση της ανθεκτικότητας των μουσείων και των κοινοτήτων»

Συντάχθηκε με βάση προτάσεις ψηφισμάτων από ICOMAH, ICOM-CC, ICTOP και INTERCOM

Υποστηρίζεται από: Εθνικές Επιτροπές Αυστρίας, Ελλάδας, Ηνωμένου Βασιλείου, Ισπανίας, Διεθνή Επιτροπή CIM-CIM και Περιφερειακή Ένωση Ευρώπης. Πρόκειται για την:

- Αναγνώριση της παγκόσμιας έκτακτης ανάγκης, καταστροφών/συγκρούσεων σε πολιτιστική & φυσική κληρονομιά και τον αυξανόμενο αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής.
- Προτεραιότητα στην αξιολόγηση κινδύνων/προγραμματισμό προσδιορίζοντας αδυναμίες και στρατηγικές προετοιμασίας για τις καταστροφές προσαρμοσμένες και συγκεκριμένες.
- Επένδυση στην ενίσχυση δεξιοτήτων-ικανοτήτων επαγγελματιών μουσείων μέσω συνεχούς κατάρτισης και απόκτησης αποτελεσματικών δεξιοτήτων αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών.
- Ενίσχυση πολυεπίπεδων συνεργασιών μέσω προώθησης συνεργασίας τοπικών, εθνικών και παγκόσμιων φορέων με στόχο ανταλλαγή πόρων, γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών.
- Ανάθεση κεντρικού ρόλου σε μουσεία, ως κέντρα εμπιστοσύνης για την ανθεκτικότητα, ανάκαμψης και εμπλοκής των κοινοτήτων πριν και μετά από κρίσεις.

Ψήφισμα αρ. 6 «Ίδρυση μόνιμης επιτροπής για την αποαποικιοποίηση»

Συντάχθηκε με βάση πρόταση ψηφίσματος από ICOM Καναδά.

Υποστηρίζεται από: Εθνικές Επιτροπές Βραζιλίας, Ηνωμένου Βασιλείου, Μπαρμπάντος & Μπουρκίνα Φάσο, Διεθνείς Επιτροπές CIM-CIM & COMMS και Περιφερειακή Ένωση Βορρά. Πρόκειται για την:

- Αναγνώριση του ιστορικού πλαισίου των μουσείων με έμφαση στις πτυχές της αποικιοκρατίας και υπογράμμιση της δέσμευσης για θεσμικό αναστοχασμό και θετική μεταμόρφωση.
- Αναγνώριση του έργου της ομάδας εργασίας για την αποαποικιοποίηση με τη δημοσίευση της τελικής έκθεσης της ομάδας σε όλες τις επίσημες γλώσσες του ICOM.
- Προώθηση της δήλωσης της θέσης του ICOM σχετικά με την αποαποικιοποίηση με βάση το έργο της ομάδας εργασίας για την αποαποικιοποίηση.
- Καθορισμός της εντολής για τη Μόνιμη Επιτροπή ώστε να παρέχει συμβουλές για την ανάπτυξη πολιτικών και στρατηγικών του ICOM σε θέματα αποαποικιοποίησης και καθοδήγηση και υποστήριξη σε όλες τις Επιτροπές.
- Δημιουργία μόνιμης επιτροπής για την αποαποικιοποίηση υπεύθυνης για καθοδήγηση σχετικών στρατηγικών ICOM με επαγγελματική και γεωγραφική πολυμορφία.

Η Δράση του μήνα.

Πλαστικά στη θάλασσα; Οι λύσεις στην ξηρά! Περιοδική Έκθεση στο ΜΕΤ Π.Π.

Το Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών σε συνεργασία με το Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδας στην Πάτρα διοργανώνουν, στα πλαίσια της εξωστρέφειας του ΠΠ αλλά και της αειφορίας σε θέματα περιβαλλοντολογικής-οικολογικής συνείδησης, την περιοδική έκθεση « **Πλαστικά στη θάλασσα; Οι λύσεις στην ξηρά!** »

Η περιοδική έκθεση θα διαρκέσει από τις 24 Φεβρουαρίου έως τις 8 Μαΐου 2026.

Στο πλαίσιο της περιοδικής έκθεσης, το Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας υλοποιεί ειδικά σχεδιασμένες εκπαιδευτικές δράσεις για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης κατόπιν ραντεβού. Η συμμετοχή στις Εκπαιδευτικές Δράσεις του ΜΕΤ είναι δωρεάν.

Η έκθεση σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε από το Ίδρυμα Tara Ocean, το πρώτο Ίδρυμα Δημοσίου Συμφέροντος (FRUP) στη Γαλλία αφιερωμένο στον Ωκεανό. Από το 2003, διεξάγει επιστημονικές αποστολές για τη μελέτη της θαλάσσιας βιοποικιλότητας καθώς και για την παρατήρηση και την πρόβλεψη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και της ρύπανσης. Χάρη στην ιδιότητά του ως Ειδικού Παρατηρητή στον ΟΗΕ, συμμετέχει ενεργά σε σημαντικές αποφάσεις για τον Ωκεανό.

Η περιοδική έκθεση φέρνει στο φως επίκαιρες έννοιες για τη βιωσιμότητα του πλανήτη αναδεικνύοντας τα προβλήματα ρύπανσης των ωκεανών. Τα απορρίμματα, η διαχείρισή των αποβλήτων, η αλόγιστη χρήση πλαστικού σε όλες του τις παραγόμενες εκφάνσεις, η εμφάνιση μικροπλαστικών στα πρώτα επίπεδα ζωής, οι επιπτώσεις της πλαστικής ρύπανσης στη θαλάσσια βιοποικιλότητα καθώς και το πετροχημικό πλαστικό – παράγωγο του πετρελαίου μας φέρνουν αντιμέτωπους με καίρια ζητήματα βιωσιμότητας του πλανήτη και της ζωής μας.

Η έκθεση αυτή αποσκοπεί αφενός, στην ενημέρωση - διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και αφετέρου στην δράση-ευαισθητοποίηση των πολιτών. Η ενεργοποίηση και υιοθέτηση καλών πρακτικών για την μείωση της μόλυνσης της θάλασσας, όπως η ανάπτυξη πωλήσεων χύμα, η εφαρμογή συστημάτων εγγύησης για συσκευασίες και ευπαθή προϊόντα, η ρύθμιση της επισήμανσης και η απαγόρευση των πιο προβληματικών πλαστικών, η ελαχιστοποίηση των πλαστικών συσκευασιών και χρήση οικολογικών υλικών όπως τα χάρτινα ποτήρια, τα καλαμάκια από bamboo, οι πάνινες τσάντες και οι χάρτινες σακούλες είναι κάποιες από τις δράσεις που προτείνει η Tara ώστε να ενταχθούν στην καθημερινότητά μας.

Επιπρόσθετα, η περιοδική έκθεση αποτελεί βιωματικό εργαλείο ευαισθητοποίησης για παιδιά και ενήλικες. Βρίσκεται στο επίκεντρο η έννοια του «σχεδιασμού για κυκλικότητα» όπου τα βιώσιμα υλικά διατηρούνται σε υψηλή αξία και λειτουργικότητα, σχεδιάζονται χωρίς απόβλητα και πάντα με γνώμονα την αναγέννηση των φυσικών συστημάτων.

Εν κατακλείδι, η έκθεση αυτή αποτελεί παράδειγμα (σε πραγματικό χρόνο και με μετρήσιμα δεδομένα) για το πώς το γραμμικό μοντέλο οικονομίας οδήγησε στην μόλυνση και υποβάθμιση της ποιότητας της θάλασσας και προτείνει τρόπους μέσα από το συστημικό όραμα της κυκλικής οικονομίας για δράσεις, βιωσιμότητα και αειφόρο ανάπτυξη.

Το Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, ακολουθώντας τους στόχους του ICOM, εντάσσει στις Εκπαιδευτικές Δράσεις του έννοιες σύγχρονες και επίκαιρες όπως η αειφόρος ανάπτυξη, η κυκλική οικονομία και η ευαισθητοποίηση – δράση του ενεργού πολίτη. Ενσωματώνεται και αλληλοσυμπληρώνεται, κατ' αυτόν τον τρόπο, η μουσειακή μάθηση με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, της εξωστρέφειας του Πανεπιστημίου Πατρών και των εποικοδομητικών συνεργασιών, όπως αυτής με το Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδας.

Το μέτρο της νοημοσύνης είναι η ικανότητα της αλλαγής..... (Albert Einstein)

Γεωργία Χριστοπούλου

Οικονομολόγος, ποιήτρια, εμπυχώτρια με εξειδίκευση στην Μουσειολογία

Ευρωπαϊκή Ημέρα Ακαδημαϊκής Κληρονομιάς 2025

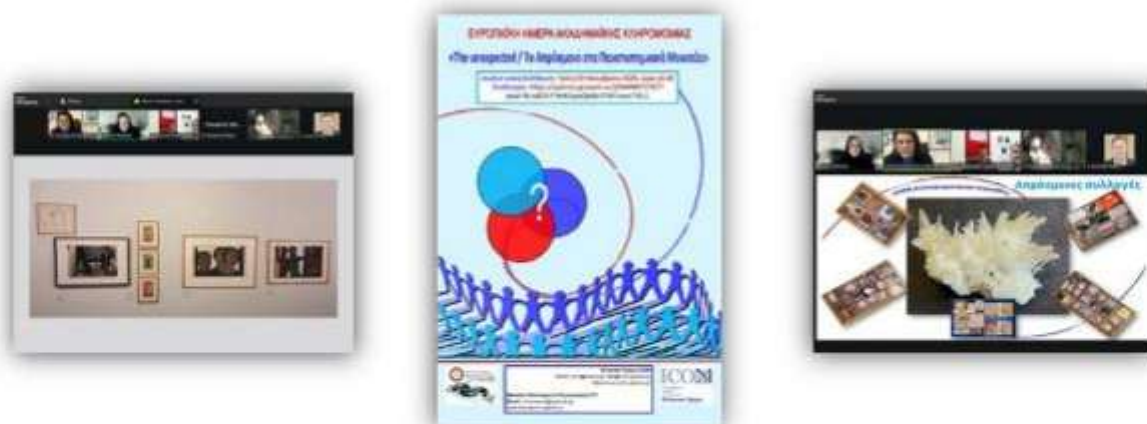
The unexpected / Το Απρόσμενο στα Πανεπιστημιακά Μουσεία»

Ο Εορτασμός της Ευρωπαϊκής Ημέρας Ακαδημαϊκής Κληρονομιάς διοργανώθηκε για 5η συνεχή χρονιά από το Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας και το Ελληνικό Τμήμα του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων. Η Ευρωπαϊκή Ημέρα Ακαδημαϊκής Κληρονομιάς έχει θεσπιστεί από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ακαδημαϊκής Κληρονομιάς-Universum, το οποίο συνεργάζεται στενά με την Επιτροπή Πανεπιστημιακών Μουσείων και συλλογών-UMAC του ICOM. Γιορτάζεται κάθε χρόνο, γύρω στις 18 Νοεμβρίου από Πανεπιστημιακά Μουσεία/Συλλογές και Πανεπιστήμια σε όλη την Ευρώπη με εκδηλώσεις, συνέδρια και άλλες δράσεις και με ελεύθερη πρόσβαση σε Μουσεία και Συλλογές των πανεπιστημίων.

Στόχος του Εορτασμού είναι το άνοιγμα των Πανεπιστημιακών Μουσείων και Συλλογών στην κοινωνία. Μέσα από ποικίλες δράσεις τα μουσεία αυτά προσεγγίζουν και παρακινούν το ευρύ κοινό να ανακαλύψει τον πλούτο τους και να κατανοήσει τη σημασία της πανεπιστημιακής κληρονομιάς, τη συμβολή της στην πρόοδο της επιστήμης και της γνώσης και τη σημασία της ως σημαντικού συστατικού της ευρωπαϊκής πολιτιστικής ταυτότητας.

Το θέμα του Εορτασμού 2025 ήταν «The unexpected / Το Απρόσμενο στα Πανεπιστημιακά Μουσεία». Τι είναι το απρόσμενο σε ένα Πανεπιστημιακό Μουσείο; Είναι κάτι που προκαλεί έκπληξη ή κάτι που δεν ανταποκρίνεται στις συνήθεις προσδοκίες; Είναι αυτό που μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της εμπειρίας του επισκέπτη ξεφεύγοντας από την παραδοσιακή, παθητική θέαση των εκθεμάτων; Είναι η δημιουργία μιας αυθεντικής αξέχαστης εμπειρίας; Το απρόσμενο αναφέρεται σε μουσειακά αντικείμενα; Σε συλλογές; Σε ιστορίες και πληροφορίες; Σε σχέσεις ή συνδέσεις αντικειμένων, των συλλογών, ατόμων, δράσεων; Σε εμπειρίες; Είναι το απρόσμενο η μετατροπή του Μουσείου σε χώρο ζωντανής αλληλεπίδρασης, συναισθηματικής ανταπόκρισης και προσωπικής ανακάλυψης;

Στην εκδήλωση, οι ομιλητές επιχείρησαν να απαντήσουν στα παραπάνω ερωτήματα μέσα από τις διαφορετικές εμπειρίες τους σε δυο Πανεπιστημιακά Μουσεία, διαφορετικού τύπου: το Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και το Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Ο Miguel Fernández Belmonte, Ιστορικός Τέχνης, επιμελητής στο Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών ΑΠΘ παρουσίασε τις «Απρόσμενες συναντήσεις: συλλογές και εκθέσεις στο Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών ΑΠΘ», ενώ η Πένυ Θεολόγη-Γκούτη, Αρχιτέκτων Μηχανικός-Εθνολόγος, Υπεύθυνη ΜΕΤ ΠΠ, Πρόεδρος Ελληνικού Τμήματος ICOM μας ταξίδεψε «Ανακαλύπτοντας το Απρόσμενο στο Μουσείο Επιστημών & Τεχνολογίας (ΜΕΤ) του Πανεπιστημίου Πατρών».

Πένυ Θεολόγη-Γκούτη

Tara Oceans: Ένα ταξίδι γνώσης στον αόρατο κόσμο των ωκεανών

Οι ωκεανοί καλύπτουν περισσότερο από το 70% της επιφάνειας της Γης και αποτελούν βασικό στοιχείο για τη ζωή στον πλανήτη μας. Ρυθμίζουν το κλίμα, φιλοξενούν τεράστια βιοποικιλότητα και επηρεάζουν άμεσα τον άνθρωπο.

Παρ' όλα αυτά, μεγάλο μέρος της ζωής που υπάρχει μέσα στους ωκεανούς, ιδιαίτερα σε μικροσκοπική κλίμακα, παραμένει άγνωστο.

Η διεθνής επιστημονική αποστολή Tara Oceans δημιουργήθηκε με σκοπό να εξερευνήσει αυτόν τον αόρατο κόσμο αλλά ζωτικής σημασίας για τον πλανήτη.

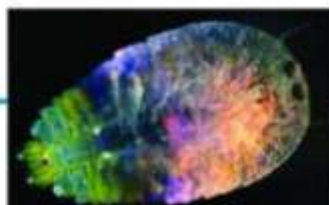
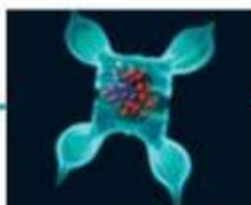
Η αποστολή Tara Oceans ξεκίνησε το 2009 με το ερευνητικό ιστιοφόρο Tara και ολοκληρώθηκε το 2013. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού της, η επιστημονική ομάδα διέσχισε όλους τους μεγάλους ωκεανούς και πραγματοποίησε περισσότερους από 200 σταθμούς δειγματοληψίας. Στόχος της αποστολής ήταν η μελέτη του πλαγκτόν, δηλαδή των μικροσκοπικών οργανισμών που ζουν μέσα στο θαλασσινό νερό. Το πλαγκτόν μπορεί να μην είναι ορατό στο ανθρώπινο μάτι όμως η σημασία του είναι τεράστια. Αποτελεί τη βάση της θαλάσσιας τροφικής αλυσίδας καθώς από αυτό εξαρτώνται ψάρια και άλλα θαλάσσια ζώα. Επιπλέον, μέσω της φωτοσύνθεσης, το φυτοπλαγκτόν παράγει περίπου το μισό οξυγόνο που αναπνέουμε συμβάλλοντας καθοριστικά στη διατήρηση της ζωής στη Γη.

Κάποτε στην Επιστήμη, σήμερα στο Μουσείο.

Για τη μελέτη αυτού του πολύπλοκου κόσμου, η Tara Oceans ένωσε επιστήμονες από διαφορετικά πεδία όπως η Βιολογία, η Ωκεανογραφία και η Γενετική. Κατά τη διάρκεια της αποστολής, συλλέχθηκαν δεκάδες χιλιάδες δείγματα θαλασσινού νερού τα οποία αναλύθηκαν με σύγχρονες επιστημονικές μεθόδους. Μέσα από αυτές τις αναλύσεις, αποκαλύφθηκε μια εντυπωσιακή ποικιλία οργανισμών, πολλοί από τους οποίους ήταν άγνωστοι μέχρι τότε στην επιστήμη. Ένα από τα σημαντικότερα συμπεράσματα της αποστολής είναι ότι το πλαγκτόν δεν κατανέμεται τυχαία στους ωκεανούς. Η παρουσία και η ποικιλία του επηρεάζονται από παράγοντες όπως η θερμοκρασία του νερού, η αλατότητα και η διαθεσιμότητα θρεπτικών ουσιών. Αυτές οι πληροφορίες βοηθούν τους επιστήμονες να κατανοήσουν καλύτερα πώς η κλιματική αλλαγή επηρεάζει τα θαλάσσια οικοσυστήματα.

Ιδιαίτερη σημασία έχει το γεγονός ότι όλα τα δεδομένα της Tara Oceans είναι ελεύθερα διαθέσιμα. Με αυτόν τον τρόπο, μαθητές, φοιτητές και ερευνητές από όλο τον κόσμο μπορούν να τα μελετήσουν και να τα αξιοποιήσουν ενισχύοντας την εκπαίδευση και τη διεθνή συνεργασία.

Η αποστολή Tara Oceans δείχνει ότι ακόμη και ο πιο μικρός οργανισμός μπορεί να έχει τεράστια σημασία για τον πλανήτη μας. Μέσα από τη μελέτη του πλαγκτόν, κατανοούμε καλύτερα τη λειτουργία των ωκεανών και τη στενή σχέση τους με το κλίμα και τη ζωή του ανθρώπου. Η γνώση αυτή αποτελεί βασικό βήμα για την προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και για την καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης στις νεότερες γενιές.

Βαγγέλης Κοσμάς
Πτυχιούχος πρώην Τμήμα Διαχείρισης
Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών ΠΠ

Σύλλογος Φίλων του Μ.Ε.Τ

Ο Σύλλογος Φίλων του Μουσείου Επιστημών και Τεχνολογίας (Μ.Ε.Τ.) του Πανεπιστημίου Πατρών ιδρύθηκε το Μάιο του 2010. Είναι ένα μη κερδοσκοπικό σωματείο που έχει έδρα την Πάτρα και στοχεύει την ηθική και υλική συμπαράσταση στους σκοπούς του ΜΕΤ.

Οι «Φίλοι του ΜΕΤ» ενισχύουν το Μουσείο και έχουν ως σκοπό:

Την ηθική και υλική ενίσχυση του ΜΕΤ για την πιο αποτελεσματική επίτευξη των στόχων του.

Τη συνεχή ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού για την επιστημονική και τεχνολογική κληρονομιά και τους στόχους του Μουσείου.

Την υποστήριξη του εμπλουτισμού των συλλογών του Μουσείου.

Την ενίσχυση των ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του.

Κατά τη διάρκεια του έτους, ο Σύλλογος Φίλων οργανώνει συναντήσεις, συνδιοργανώνει εκδηλώσεις με το ΜΕΤ, και ιδιαίτερα την εκδήλωση που υλοποιείται κάθε χρόνο για την Παγκόσμια Ημέρα Εθελοντισμού. Ο Σύλλογος Φίλων του ΜΕΤ είναι ένα σημαντικό κομμάτι του Μουσείου διότι ενισχύει και αγκαλιάζει κάθε προσπάθεια του.

Υ.Γ: Για να γίνει κάποιος μέλος του Συλλόγου απαιτείται η συμπλήρωση σχετικής αίτησης προς το Διοικητικό Συμβούλιο.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Υπεύθυνοι Έκδοσης: Ιωάννης Ηλιόπουλος, Πένυ Θεολόγη-Γκούτη

Στο τεύχος αυτό έχουν συμβάλει:

Κείμενα: Ιωάννης Ηλιόπουλος, Πένυ Θεολόγη-Γκούτη, Βαγγέλης Κοσμάς, Γεωργία Χριστοπούλου,

Γραφιστική επιμέλεια: Μαρία Ανδριοπούλου

Φιλολογική επιμέλεια: Μαρία Κωστούρου

Διεύθυνση:

Πανεπιστημιούπολη, 26 500, Ρίο - Πάτρα

Επικοινωνία:

Τηλέφωνα: 2610969973/2, 2610996732

Fax: 2610.969799

Email: stmuseum@upatras.gr

<http://www.facebook.com/pages/Museum-of-Science-and-Technology/10982347058588>

Ώρες επισκέψεων: 9.00 - 14.00

Από Δευτέρα έως Παρασκευή εκτός από επίσημες αργίες.

Επισκέψεις ομάδων και εκπαιδευτικά προγράμματα

